

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság Véleménye Tárgy: Javaslat európai parlamenti és tanácsi rendeletre a Közösségen belüli nyilvános mobiltelefon-hálózatok közötti barangolásról (roaming) szóló 717/2007/EK rendelet, valamint az elektronikus hírközlő hálózatok és elektronikus hírközlési szolgáltatások közös keretszabályozásáról szóló 2002/21/EK irányelv módosításáról

COM(2008) 580 végleges – 2008/0187 (COD)

(2009/C 182/14)

Főelőadó: **Mr HENCKS**

2008. november 6-án a Tanács úgy határozott, hogy az Európai Közösséget létrehozó szerződés 95. cikke alapján kikéri az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményét a következő tárgyban:

Javaslat európai parlamenti és tanácsi rendeletre a Közösségen belüli nyilvános mobiltelefon-hálózatok közötti barangolásról (roaming) szóló 717/2007/EK rendelet, valamint az elektronikus hírközlő hálózatok és elektronikus hírközlési szolgáltatások közös keretszabályozásáról szóló 2002/21/EK irányelv módosításáról

COM(2008) 580 végleges – 2008/0187 (COD).

Az EGSZB Elnöksége 2008. október 21-én megbízta a „Közlekedés, energia, infrastruktúra és információs társadalom” szekciót a tárgyban folytatandó bizottsági munka előkészítésével.

A munka sürgősségére való tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság 2009. január 14–15-én tartott 450. plenáris ülésén (a január 15-i ülésnapon) főelőadót jelölt ki Raymond HENCKS személyében, továbbá 132 szavazattal 1 ellenében elfogadta az alábbi véleményt.

1. Következtetések

1.1 A 717/2007/EK rendelet nyíltan felvállalt célja – azaz hogy a barangolós mobilszolgáltatást használó ügyfelek ne fizessenek túlzottan magas díjakat, amikor hívásokat kezdeményeznek vagy fogadnak – általában véve teljesült; az eurotarifa előnyeit immár 400 millió fogyasztó élvezi.

1.2 Az Európai Bizottság állítása szerint azonban a Közösségen belüli barangolós beszédhívások árának a fent idézett rendelet bevezetése óta tapasztalt alakulásából nem lehet arra következtetni, hogy kis- vagy nagykereskedelmi szinten 2010 júniusától – szabályozott árak nélkül – vélhetően fenntartható verseny alakul majd ki; a kis- és nagykereskedelmi árak a rendelet által megállapított felső díjhatárok alatti sávokon belül nem változnak elegendő mértékben ahhoz, hogy egészséges verseny alakulhasson ki.

1.3 Mindezek alapján az Európai Bizottság a következő főbb javaslatokat terjesztette elő annak érdekében, hogy a fogyasztók továbbra is biztosak lehessenek abban, hogy nem kell majd túlzott mértékű díjat fizetniük szabályozott barangolós hívások indításáért vagy fogadásáért:

- a 717/2007/EK rendelet hatályának meghosszabbítását 2013. június 30-ig,
- a rendelet meghosszabbított érvényességi ideje alatt a hanghívások percdíjainak évi 0,03 euró mértékű további csökkentését,
- maximális díjkorlátok meghatározását a barangolós SMS (nagy- és kiskereskedelmi árak), illetve az adatátviteli szolgáltatások (nagykereskedelmi árak) esetében.

1.4 Az EGSZB egyetért a barangolós hanghívások maximális díjainak újbóli csökkentésével, amely szerinte arányos és megfelelő.

1.5 Ugyancsak egyetért azzal, hogy a kiskereskedelmi SMS-árakra maximalizált eurotarifát vezessenek be, valamint a nagykereskedelmi árakra megszabott plafon bevezetésével.

1.6 A barangolós adatátviteli szolgáltatások tekintetében az EGSZB sajnálja, hogy a díjcsökkentésre irányuló javaslat a nagykereskedelmi árakra korlátozódik, miközben a kiskereskedelmi árak a versenyből adódó elégséges nyomás híján ugyancsak túl magasak.

1.7 Végezetül pedig az EGSZB elengedhetetlennek tartja a fogyasztók információkhoz való hozzáféréshez fűződő jogainak megerősítését annak érdekében, hogy ők védettebbé, az árak pedig átláthatóbbá váljanak.

2. Előzmények

2.1 A 2006. március 23–24-i Európai Tanács arra a következtetésre jutott, hogy a felülvizsgált lisszaboni stratégia gazdasági növekedési és termelékenységi célkitűzéseinek megvalósítása érdekében létfontosságú, hogy mind európai, mind nemzeti szinten célzott, hatékony és integrált politikákat alakítsunk ki az információs és kommunikációs technológiák területén, és ezzel kapcsolatban hangsúlyozta a határokon átnyúló mobiltelefonos kommunikációs költségek csökkentésének fontosságát.

2.2 Az Európai Bizottság már ezt megelőzően is több alkalommal foglalkozott azzal, hogy a nyilvános mobiltelefonos kommunikációs hálózatok használóinak, ha mobiltelefonjukat külföldön, a Közösségen belül kívánják használni, túlzottan magas kiskereskedelmi árakat kell fizetniük (közösségi roamingköltségek), a külföldi hálózatkezelők által megszabott magas nagykereskedelmi árak, illetve sok esetben az előfizető saját hálózatát működtető operátor által a kiskereskedelmi áron érvényesített magas árrés miatt.

2.3 Az elektronikus kommunikációra vonatkozó 2002-es keretszabályozás nem biztosított megfelelő eszközt a nemzeti szabályozó hatóságok számára, hogy hatékony intézkedéseket hozhassanak a közösségen belüli túlzottan magas roamingköltségekkel kapcsolatban.

2.4 A fentiekre figyelemmel az Európai Unió az EK-szerződés 95. cikkére hivatkozva egy rendelet ⁽¹⁾ útján szabályozta a piacot, a 2007. szeptember 1. és 2010. szeptember 30 közötti időszakra megállapítva

- a nagykereskedelmi percdíjak felső korlátját, illetve
- azt a kiskereskedelmi piacon alkalmazandó ún. „eurotarifát”,

amelyet a mobilhálózat-üzemeltetők a Közösségen belül kezdeményezett és végződött beszédhívásokkal összefüggő barangolási szolgáltatások nyújtásáért felszámíthatnak.

2.5 A kérdéssel kapcsolatban elfogadott véleményében ⁽²⁾ az EGSZB helyeselte az Európai Bizottság lépését, és úgy ítélte meg, hogy az Unió közbelépése szükséges és arányos, továbbá magasabb szintű védelmet biztosít a fogyasztók számára, az átláthatósági intézkedések révén megerősítve az információkhoz való hozzáférési jogukat, valamint a tagállamok közötti mobil beszédhívásokkal összefüggő barangolási szolgáltatások nyújtásáért felszámítható maximális tarifák rögzítésének mechanizmusán keresztül védve gazdasági érdekeiket.

2.6 Az Európai Parlament állásfoglalásában jóváhagyta, hogy a közösségi koncepció korlátozott időtartamra vonatkozzon, de azt kérte, hogy az Európai Bizottság által 2008. december 3-áig elvégzendő elemzés fényében meghosszabbítható, illetve módosítható legyen; az elemzés keretében az Európai Bizottságnak meg kell vizsgálnia azt is, milyen hatással van a rendelet a Közösségen belüli kisebb mobiltelefon-szolgáltatókra, illetve ez utóbbiaknak az egész közösségi roaming-szolgáltatási piacon belül elfoglalt pozíciójára.

(1) Az Európai Parlament és a Tanács 717/2007/EK rendelete (2007. június 27.) a Közösségen belüli nyilvános mobiltelefon-hálózatok közötti barangolásról (roaming), valamint a 2002/21/EK irányelv módosításáról.

(2) Előadó: Bernardo Hernandez Bataller, HL C 324., 2006.12.30., 42. o.

2.7 A mobiltelefon-szolgáltatások mellett kifejlesztett új mobil adatátviteli szolgáltatások folyamatos, egyre látványosabb térnyerésére való tekintettel az Európai Parlament felszólította az Európai Bizottságot, hogy kövesse nyomon az adatátviteli szolgáltatások roamingpiacát, a Közösségen belüli SMS (*short message service*) és MMS (*multimedia messaging service*) üzeneteket is beleértve.

3. Az Európai Bizottság javaslata

3.1 A jelen vélemény tárgyát képező javaslat alapja a 717/2007/EK rendelet működésének felülvizsgálatáról szóló közlemény ⁽³⁾, valamint két bizottsági munkadokumentum ⁽⁴⁾.

3.2 A dokumentumok szerint a hanghívásokhoz kapcsolódó barangolási szolgáltatások nagy- és kiskereskedelmi árai a 717/2007/EK rendelet által rögzített maximális korlátokon belül nem változnak elegendő mértékben ahhoz, hogy egészséges versenyt biztosítsanak.

3.3 Az SMS- és adatszolgáltatáshoz kapcsolódó roamingszolgáltatások a roamingpiac bevételeinek 12,3 %, illetve 8,6 %-át képviselik. Az SMS-hez kapcsolódó barangolási szolgáltatások árai általában véve keveset változtak az elmúlt év folyamán, a szolgáltatókra kifejtett politikai nyomás ellenére, amely az árak csökkentésére – és ezáltal a hivatalos szabályozás kényszerének elkerülésére – próbálta ösztönözni őket.

3.4 Így, mivel a 717/2007/EK rendelet nem vezetett egészséges verseny kialakulásához, és mivel nem áll rendelkezésre elég frekvencia ahhoz, hogy a versenynek az alternatív szolgáltatók számának növelésével adjunk új lendületet, az Európai Bizottság a következő javaslatok megtételére kényszerült:

- a jelenlegi rendelet hatályának 2010. június 30-án túl történő meghosszabbítása egy újabb három éves időszakra;
- új felső korlátok megállapítása azon barangolási hanghívások díjára vonatkozóan, amelyeket a mobilhálózat-üzemeltetők a hosszabbítás időszaka során felszámíthatnak;
- a másodpercalapú számlázásra vonatkozó követelmények pontosítása;
- a barangolási hanghívásokra vonatkozó árszint 2009-ben esedékes csökkentésére megszabott időpont 2009. augusztus 30-ról 2009. július 1-jére való előrehozása;
- a 717/2007/EK rendelet hatályának a Közösségen belüli barangolási SMS-szolgáltatásokra való kiterjesztése;
- a barangolási adatátviteli szolgáltatásokért felszámítható nagykereskedelmi árak felső korlátjának megállapítása, valamint átlátható árak és megelőző mechanizmusok bevezetése;
- az árak átláthatóságának előmozdítása.

(3) COM(2008) 579 végleges.

(4) SEC(2008) 2489 és SEC(2008) 2490.

4. Részletes megjegyzések

4.1 A 717/2007/EK rendelettel kapcsolatos véleményében az EGSZB határozottan helyeselte a barangolási szolgáltatások díjainak akár 70 %-os csökkentésére irányuló európai bizottsági célkitűzést, ami mintegy 5 milliárd euró megtakarítást eredményezne a fogyasztók számára.

4.2 A maximális díjak további csökkentésére irányuló, az alábbiakban részletezett újabb javaslat a bejövő hívások esetében túlteljesíti a célkitűzést (-76 %), míg a kimenő hívások esetében a teljes csökkenés mértéke 55,8 %-os lesz.

Euró/perc HÉA nélkül	Nagykereskedelmi díjszabás	Külön-bözet (%)	MOC (*) kiskereskedelmi árak	Külön-bözet (%)	MTC (**) kiskereskedelmi árak	Külön-bözet (%)
átlagos díjak 2007.09.01. előtt			0,7692		0,417	
717/2007/EK rendelet						
max. díjak 2007.09.01.–2008.08.31.	0,30		0,49		0,24	
max. díjak 2008.09.01.– 2009.06.30. (**).	0,28	6,67	0,46	6,12	0,22	8,33
max. díjak 2009.07.01. (**)- 2010.06.30.	0,26	7,14	0,43	6,52	0,19	13,64
COM(2008) 580 rendeletjavaslat						
max. díjak 2010.07.01.–2011.06.30.	0,23	11,54	0,40	6,98	0,16	15,79
max. díjak 2011.07.01.–2012.06.30.	0,20	13,04	0,37	7,50	0,13	18,75
max. díjak 2012.07.01.–2013.06.30.	0,17	15,00	0,34	8,11	0,10	23,75
teljes díjcsökkenés			0,4292	55,79	0,317	76,01

(*) MOC = mobile originating call/kimenő mobilhívások.

(**) MTC = mobile terminal call/bejövő mobilhívások.

(***) Az európai bizottsági javaslat 2 hónappal előre kívánja hozni az eredeti, 2009. augusztus 30-i határidőt.

4.3 Az EGSZB egyetért az új intézkedésekkel, és üdvözli az Európai Bizottság kezdeményezését, amelyet szükségesnek és arányosnak tart, és amely mindemellett megerősíti a fogyasztók információkhoz való hozzáféréshez fűződő jogait annak érdekében, hogy ők védettebbé, az árak pedig átláthatóbbá váljanak.

4.4 Az EGSZB elégedetten nyugtázza, hogy az Európai Bizottság által adott tájékoztatás alapján a 717/2007/EK rendelet által bevezetett díjcsökkentések nem vezettek munkahelyek felszámolásához, sem pedig az ágazaton belüli munkakörülmények romlásához.

4.5 Az elemző munkadokumentumokban az Európai Bizottság különbséget tesz a „prepaid” (előre fizetett) és a „postpaid” (utólag fizetendő) hang-, illetve SMS-szolgáltatás fizetési formulái között. Ugyanakkor az Európai Bizottság által rögzített, illetve javasolt díjszabási struktúra nem veszi figyelembe e különbségtételt, holott a mobilszolgáltatók számára lényeges különbség van a két kategória között a gazdasági többlettérték tekintetében.

4.6 Az EGSZB ezen túlmenően úgy ítéli meg, hogy az Európai Bizottság csak igen csekély mértékben vette figyelembe az Európai Parlament arra irányuló kérését, hogy elemezze a rendelet hatásait a Közösségen belüli kisebb mobiltelefon-szolgáltatókra, valamint ezeknek az egész közösségi roamingpiacon elfoglalt pozíciójára.

4.7 A 717/2007/EK rendelettel kapcsolatos véleményében az EGSZB jelezte azt a félelmét, hogy a rendelet alkalmazása adott esetben a belföldi mobil kommunikációs díjszabások kiigazításához vezethet, arra kényszerítve a szolgáltatókat, hogy bizonyos esetekben költségeiket az egyéb szolgáltatásokból szerzett bevételeik növelésével kompenzálják.

4.8 Az első maximálisan kiszabható díjkorlátok hatályba lépése óta az Európai Bizottság saját állítása szerint sehol nem tapasztalta a belföldi díjszabás olyan jellegű emelkedését, ami kifejezetten a 717/2007/EK rendelet hatásának lett volna betudható. Mindemellett meg kell állapítani, hogy bizonyos szolgáltatók jelentősen növelték a harmadik országokba irányuló vagy onnan indított barangolási hívások díjtételeit, amely esetben a szabályozás nem tartozik az Európai Bizottság vagy a nemzeti hatóságok illetékességébe.

4.9 Ami a hívás időtartamának leszámítását illeti, jóllehet a rendelet által rögzített felső kiskereskedelmi díjkorlátok perccenkénti díjban vannak kifejezve, az Európai Bizottság azt a megoldást részesítette előnyben, amely a szolgáltatók számára lehetővé teszi kapcsolási díj felszámítását, legfeljebb a kezdeményezett barangolós hívás első 30 másodpercéig, amit másodpercalapú számlázás követ.

4.10 Ennek ellenére számos szolgáltató ragaszkodott régi gyakorlatához, sőt, olykor ellenkező irányban változtatott díjszámbírási struktúráján, 30 másodpercnél hosszabb – akár 60 másodpercig terjedő – időegységként számlázva le szolgáltatásait. Az elemzések megállapították, hogy a kimenő hívások leszámított időtartama átlagosan 24 %-kal haladja meg az érintett hívások tényleges időtartamát.

4.11 Az Európai Bizottság új javaslata 2009. július 1-jétől arra kötelezi a szolgáltatókat, hogy ügyfeleiknek minden kezdeményezett és fogadott szabályozott barangolós hívást másodperc alapon számlázzanak, ugyanakkor lehetőséget hagyva 30 másodpercet meg nem haladó hosszúságú kezdeti díjazási időszak alkalmazására. E 30 másodperces díjazási időszakot az indokolja, hogy minden egyes hívás hosszától függetlenül jelentős technikai eszközök mozgósítását igényli.

4.12 Ugyanakkor a másodpercalapú számlázás általános szabályától engedélyezett fenti eltérés kizárólag a kimenő hívásokra vonatkozik, miközben a bejövő hívások szintén jelentős technikai támogatást tesznek szükségessé.

4.13 Az Európai Bizottság javaslata a barangolós hanghívások nagykereskedelmi és kiskereskedelmi áraitra alkalmazandó felső korlátok lejjebbállításának időpontját 2009. július 1-jére hozza előre, hogy az előfizetők már abban az időszakban is élvezhessék az új tarifák előnyeit, amikor a kereslet hagyományosan magasabb. E rendelkezés előfeltétele, hogy a jelen vélemény tárgyát képező rendelet mihamarabb hatályba lépjen.

4.14 A vizsgált javaslat a 2009. július 1-jétől 2013. június 30-ig tartó időszakra maximális „eurotarifát” vezet be az SMS-szolgáltatásokra, amely nem haladhatja meg a 0,11 eurót, miközben a nagykereskedelmi árat 0,04 euróban maximalizálja.

4.15 Ami a barangolós adatszolgáltatásokat illeti, az európai bizottsági javaslat a jelen fázisban nem kívánja megszabni a kiskereskedelmi díjszabás szintjét, ellenben az átlagos nagykereskedelmi árszabás felső korlátját 2009. július 1-jétől 1 EUR/MB-ban szabja meg. Márpedig az Európai Bizottság a vizsgált rendelet preambulumbekzdéseiben megállapítja, hogy a barangolós adatátviteli szolgáltatások kiskereskedelmi árai magasak, és a piaci verseny mértéke nem kielégítő, amit aggasztónak tart, annál is inkább, mert saját megállapítása szerint az árak átláthatósága kívánivalót hagy maga után.

4.16 Ennek fényében az EGSZB-nek komoly kételyei vannak azzal kapcsolatban, hogy a szükséges versenynyomás kifejezhető-e az adatátviteli szolgáltatások más módjai, például mobil internet-hozzáférés révén. Az EGSZB jobbnak tartotta volna, ha az Európai Bizottság egyben ennek a piacnak az árait is szabályozta volna.

4.17 Másrésztől a javaslat egy olyan mechanizmus bevezetését is előírja, amely bizonyos, az ügyfél által szabadon meghatározható küszöb elérésekor megszakítja a szolgáltatást, illetve automatikus figyelmeztető üzenetet küld, ha az ügyfél megközelíti a szóban forgó küszöböt.

4.18 Ez utóbbi eljárás – minden ésszerűsége mellett – lényeges technikai problémákat vet fel, és tehetetlen helyzetbe hozhatja az ügyfeleket, hacsak nincs lehetőségük valamilyen egyszerű lépéssel feloldani az általuk előre meghatározott küszöböt. Ráadásul az intézkedés nincs összhangban az átláthatóság és a költségek arányában alakított díjszabás törekvéssel. Az EGSZB sajnálja, hogy a kapcsolódó hatástanulmány nem érintette ezeket a kérdéseket.

4.19 Az Európai Bizottság javaslata az árak átláthatóságát is elő kívánja segíteni. E törekvés jegyében a mobiltelefon-szolgáltatókra vonatkozó azon kötelezettséget, hogy egy másik tagállamba való belépésükkor személyre szabott díjszabási tájékoztatást kell nyújtaniuk barangoló ügyfeleiknek, a barangolós SMS- és adatszolgáltatásokra is kiterjeszti.

4.20 Az EGSZB egyetért ezzel az intézkedéssel, azzal a megszorítással, hogy el kell kerülni a többszörös információküldést minden egyes határátlépésnél, továbbá hogy ügyelni kell arra, hogy ezek az árakra vonatkozó információk világosak, érthetőek és az alternatív ajánlatokkal összevethetőek legyenek.

Kelt Brüsszelben, 2009. január 15-én.

az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság
elnöke
Mario SEPI